

2013-03-31

Rapport
Gemensamt fiskekort
Storuman

Tina Hedlund
Aquanord AB

Bakgrund

Under 2008 påbörjades ett projekt utifrån ett medborgarförslag som döptes till "Uman som resurs". Förslagsgivaren ville att kommunstyrelsen skulle ge sitt utvecklingsbolag i uppdrag att "planera och genomföra aktiviteter som leder till större uppmärksamhet för- och inspiration till- att nyttja Uman som en utvecklingsresurs".

En del av detta projekt upptogs inom Storumans kommuns fiskevårdsplan och kallades "Närfiske Storuman". Det syftade till att utveckla sportfisket runt sjön Storuman. Inom detta delprojekt genomfördes intervjuer och samtal med Storumans kommun, Entré Lappland, Stensele FVO, Överumans Fisk AB samt Storumans Sportfiskeklubb. Några av förslagen som framkom under samtalen var önskemål om ett rensbord vid Luspholmens hängbro, förtydligande av fiskeregler runt odlingen samt ett gemensamt fiskekort för nedre delen av Storumansjön. Av dessa förslag avskrevs rensbordet då risken var stor att skötseln skulle bli eftersatt eftersom ingen ville ta på sig ansvaret för skötseln och fiskereglerna runt odlingen diskuterades av Överumans fisk AB och Stensele FVO.

Det förslag som däremot har fortsatt att utvecklas är ett gemensamt fiskekort. Detta förslag har även tidigare varit aktuellt utan att kunna fullföljas. Med tanke på den ökande sportfiskeverksamheten, framförallt i områdena kring de fiskodlingsverksamheter som finns i sjön skulle ett gemensamt kort underlätta både för sportfiskare och för fiskerättsägare. Det tidigare försöket att införa ett gemensamt fiskekort genomfördes under 1990-talet och omfattade både Storumansjön och dess biflöden. Förslaget föll huvudsakligen på att även biflödena inkluderades, vilket många av fiskerättsägarna inte var positiva till. För att förbättra möjligheterna att lyckas denna gång har processen därför dels fått ta sin tid, då ett forcerat tidsschema troligen skulle minska möjligheterna att lyckas och inriktningen på kortet har även varit ett rent sportfiskekort som endast omfattar Storumansjön.

Syftet med ett gemensamt fiskekort för Storuman är inte att ersätta de befintliga fiskekorterna eller att bilda ett gemensamt fiskevårdsområde av Storumansjön, utan snarare att skapa ett komplement till de redan befintliga fiskekorterna. Detta innebär att fiskerättsägarna även fortsättningsvis kommer att behålla sina rättigheter inom sina egna områden men att de samtidigt tillåter att den som köpt det gemensamma fiskekortet får möjlighet till att sportfiska även på deras område av sjön. Fisketrycket kan därmed öka något på vissa delar av sjön där fiskekort tidigare saknats, samtidigt som den enskilda fiskerättsägaren erbjuds en möjlighet att samordna fisketillsynen inom sitt område med andra fiskerättsområden. Avsikten är även att fiskerättsägaren ska få del av vinsten från fiskekortet antingen genom ekonomisk utdelning eller att överskottet används till gemensamma åtgärder som gynnar fiskbeståndet i Storuman och därigenom även gynnar den enskilda fiskerättsägaren.

Ändamålet med kortet är framförallt att underlätta för turister och trollingfiskare, men även för fiskeintresserade ortsbor. Fiskerätten i Storumansjön är mycket uppsplittrad mellan olika fiskerättsägare vilket medför att det är mycket svårt som fiskare att veta var gränsen för olika fiskerättsområden och fastigheter går. Det underlättar inte heller att det även finns många områden i sjön som helt saknar fiskekort. Det finns även goda exempel, bland annat i Sorsele, där gemensamma fiskekort har blivit en framgång. Med ett gemensamt fiskekort går det även att till exempel enas om vissa gemensamma regler för sportfisket inom området, som antal och storlek på den fisk som får tas upp vid fiske med det gemensamma kortet, istället för att det som i nuläget skiljer sig mellan olika fiskekort och områden.

Genomförande

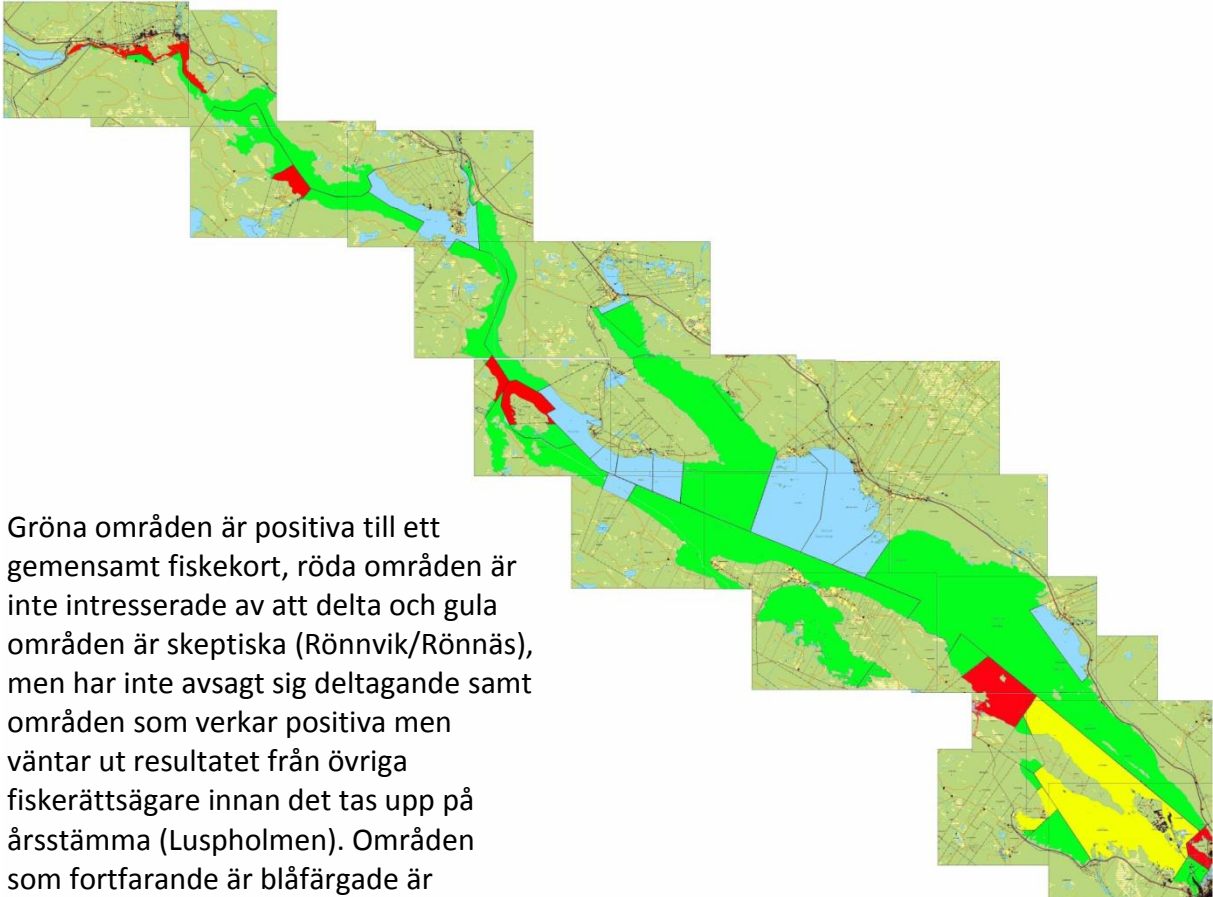
Inom projektet gemensamt fiskekort kontaktades först de stora och organiserade fiskerättsägarna; fiskevårdsområden, registrerade samfällighetsföreningar, Länsstyrelsen, Tärna-Stensele Allmänning samt Sveaskog. Företrädare för vardera området kontaktades personligen och gavs information om projektet. Områdena fick därtill besvara en intresseförfrågan i form av en enkät vilken bland annat inkluderade förslag till utformning av det gemensamma fiskekortet samt förutsättningar för kortet och hantering av vissa gemensamma frågor. Utifrån de sammanställda svaren förenklades enkäten därefter något och skickades sedan ut via post under 2012 till resterande fiskerättsägare, huvudsakligen privata fiskerättsägare inom oregistrerade samfälligheter.

Resultat

Alla fiskerättsägare som har besvarat enkäten och som var positiva till det gemensamma kortet ville gärna se en gemensam fisketillsyn, vilket innebär att utbildade fisketillsyningsmän kan kontrollera efterlevnaden av reglerna inom hela området. En privat fiskerättsägare har inte samma befogenheter som en tillsyningsman, varför kontrollen av fisket i dagsläget försvåras inom de områden som saknar fisketillsyningsmän. De flesta fiskerättsägare har även angett att pengarna från det gemensamma fiskekortet bör gå till en gemensam pott för fiskevårdsåtgärder inom Storumansjön. Sveaskog, som är den största enskilda fiskerättsägaren, har dock angett som grundprincip att pengarna istället skall delas ut efter andelstal, men att detta skall beslutas av fiskerättsägarna.

Endast ett fåtal områden eller fiskerättsägare har varit negativa till det gemensamma fiskekortet och angett att de inte vill delta. Möjligheten kvarstår däremot för dessa fiskerättsinnehavare att bli delaktiga i framtiden. Vissa områden valde att avvakta projektets utveckling för att se hur övriga fiskerättsägare ställde sig till ett gemensamt fiskekort innan de själva besvarade den utskickade enkäten. Responsen från 2012 års utskick var förhållandevis sval från det fåtal som hörde av sig. Då ingen respons inkom från majoriteten av de privata fiskerättsägare som fått enkäten har Aquanord AB frågat kontaktpersonerna för de större sammanhängande områdena i östra delen av sjön Ersmark-Blaiken-Kyrkberg samt Laisbäck om det skulle vara intressant att hålla ett informationsmöte för att fiskerättsägarna skulle få veta mer om projektet och kunna ställa frågor. Laisbäck har dock inte längre någon regelbunden byastämman varför inget informationsmöte för närvarande är inplanerat. I området Ersmark-Blaiken-Kyrkberg skulle byåldermannen fråga runt lite om intresset för projektet bland markägarna, då det räcker med en som är negativ och röstar nej eftersom samfälligheterna är oregistrerade och beslutet därmed måste vara enhälligt. På grund av olyckliga omständigheter i familjen hos byåldermannen genomfördes inte förfrågningarna, men det kan eventuellt bli aktuellt att delta i områdets byastämman i juni 2013 för att personligen ge information till markägarna och kunna besvara frågor angående projektet.

Intresset för det gemensamma fiskekortet är därmed för närvarande enligt följande karta:

Gröna områden är positiva till ett gemensamt fiskekort, röda områden är inte intresserade av att delta och gula områden är skeptiska (Rönnvik/Rönnäs), men har inte avlagt sig deltagande samt områden som verkar positiva men väntar ut resultatet från övriga fiskerättsägare innan det tas upp på årsstämma (Luspholmen). Områden som fortfarande är blåfärgade är områden/fiskerättsägare där inget svar på enkäten inkommit, huvudsakligen enskilda markägare och oregistrerade samfälligheter samt Ankarsunds samfällighet.

Förutsättningarna för ett gemensamt fiskekort i Storuman finns därmed fortfarande men kortet måste troligen utformas så att inte hela sjön ingår.

Fortsättning

Det finns en hel del kvar att genomföra inom projektet för att ta fram ett gemensamt fiskekort för Storuman. Först bör en diskussion och planering genomföras tillsammans med fiskesamordnaren på kommunen för att dels besluta om projektet skall gå vidare och i så fall med vilken utbredning/omfattning i sjön. Därefter måste ett förslag till avtal tas fram som sedan skickas ut till de intresserade fiskerättsägarna. I detta skall även anges hur intäkterna från kortet skall användas och vem som skall vara ansvarig för det löpande arbetet med kortet. Dessutom bör det kontrolleras att alla fiskerättsägare inom det aktuella området för kortet har fått information, eftersom ingen regelrätt fiskerättsutredning genomförts för sjön.

Parallellt med detta bör informationsmöten hållas med kvarvarande områden där svar inte inkommit för att se om de är intresserade av att delta och klarlägga de aktuella gränserna för kortet. Då de inblandade i fiskekortet kommer att bilda en löst sammanbunden "intresseförening" innebär detta att fiskerättsägaren inte blir bunden till fiskekortet på samma sätt som inom ett fiskevårdsområde, varför markägare har rätt att både utgå ur och tillkomma till det gemensamma området som kortet innefattar. De geografiska gränserna för kortet kan därmed komma att förändras med tiden. Om allt löper väl kan den första versionen av kortet kanske komma att finnas till försäljning under 2014.